

Toimielin
Tulosalue
Tilivelvollinen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Kulttuuri ja vapaa-aika
Sivistysjohtaja

Palveluajatus

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tavoitteena on tarjota ihmisen elämänkaaren eri vaiheissa korkeatasoisia ja monipuolisia palveluita. Palveluiden tuottajat ovat kirjasto, museo, liikuntapalvelut sekä kulttuuri- ja nuorisopalvelut. Kansalaisopiston palvelut ostetaan Petäjä-opistolta Sastamalan koulutuskuntayhtymästä ja musiikkiopiston palvelut Kankaanpään Opistolta. Aktiiviset toimijat vahvistavat kaupungin hyvinvointia ja viihtyisyyttä.

Kulttuuri- ja vapaa-aika	TP 2021	TP 2022	LKE 2023	KV 2023	TOTEUMA 2023	TOT %
Tuotot	252 303	338 713	350 490	350 490	429 731	122,61 %
Myyntituotot	138 069	213 332	210 790	210 790	275 551	130,72 %
Maksutuotot	0	0				
Tuet ja avustukset	81 320	79 079	96 800	96 800	102 026	105,40 %
Muut toimintatuotot	32 914	46 302	42 900	42 900	52 155	121,57 %
Kulut	-2 727 258	-3 049 038	-3 355 163	-3 291 124	-3 322 808	100,96 %
Henkilöstökulut	-1 186 936	-1 266 470	-1 382 420	-1 318 380	-1 325 678	100,55 %
Palvelujen ostot	-795 024	-967 542	-986 245	-986 245	-1 008 517	102,26 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-197 993	-202 559	-203 957	-203 957	-211 891	103,89 %
Avustukset	-5 050	-5 000	-5 000	-5 000		
Muut toimintakulut	-542 255	-607 468	-777 541	-777 541	-776 723	99,89 %
Toimintakate	-2 474 955	-2 710 325	-3 004 673	-2 940 634	-2 893 077	98,38 %

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet**Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite****Älykäs ja monipuolinen elinvoima****Toteuma 2023**

1. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden monipuolinen verkkosaatavuus; sisältö-, tiedonhaku- ja varaupalvelut Toteutunut

2. Yhteisyö ja yhteistyötapojen kehittäminen uuden hyvinvointialueen toimijoiden ja muiden verkostojen kanssa Toteutunut

Mukava arki

3. Eri ikäryhmille suunnatut nykyaikaiset, mielekkäät kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, joilla edistetään kuntalaisten hyvinvointia Toteutunut

4. Nuorisovaltuustolla oikeus esittää lautakunnan 20 000 euron käytöstä (perintövarat) Keskustan nuorisotilan piha-alueelle toteutettiin koriskenttä.

5. Kankaanpääsalin ja koulujen vuokrien tarkastus asiakasystävällisemmäksi tilaisuuksien pitämisen mahdollistamiseksi Toteutunut

6. Selvitetään Honkajoen jääkiekkokaukalon ja tenniskenttien korjauskustannukset Toteutunut

7. Selvitetään latukoneen kunto, uuden latukoneen tarve ja yhteistyömahdollisuudet Toteutunut

Kestävä ja ketterä kaupunki

8. Matalan kynnyksen saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut/tapahtumat Toteutunut

9. Yhteisen lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen Toteutunut

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Sähköisten palveluiden kehittäminen ja ylläpitäminen			Toteutetaan	Toteutunut
Yhteistyö ja yhteistyötapojen kehittäminen alueen verkostojen kanssa			Toteutetaan	Toteutunut
Nyky aikaisten ja mielekkäiden kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tuottaminen			Toteutetaan	Toteutunut
Matalan kynnyksen ja saavutettavien kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden/tapahtumien tuottaminen			Toteutetaan	Toteutunut
Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuminen			Toteutetaan	Toteutunut

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2021	TP 2022	TA2023	TP 2023
Kirjasto				
Lainaaaja / asukasluku %	21,3	23,9	30	25,2
Fyysiset käynnit	43 995	57 102	70 500	75 693
Lainat/asukas	12,6	13,8	14,5	14,7
Tapahtumat [ja käyttäjäkoulutukset, näyttelyt]	106	100	150	119
Liikuntapalvelut				
Tilat ja alueet lkm	106		150	150
Uimahalli, palloiluhalli, kentät; käyttäjät	180000		230000	230000
Uimahalli, palloiluhalli; aukiolopäivät	325		325	325
Museo				
Kokoelmat	92 500	93 500	96000	96500
Kokoelmien digitointi tietokantaan	23 360	25 102	26500	27824
Tuotetut näyttelyt	1	3	2	1
Museopedagogiset tilaisuudet	2	38	40	28
Aukiolopäivät	137	169	170	168
Kävijämäärä	651	1463	1500	1240
Nuoriso- ja kulttuuripalvelut				
Nuorisotoimen tilaisuuksien ja nuorisotilojen kävijämäärät	2865	6319	6500	9691
Keskustan nuorisotilan aukiolopäivät	83	125	220	182
Honkajoen nuorisotilan aukiolopäivät				119
Konsertit, tilaisuudet ym.	2	10	25	12

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Palvelualueen kuvaus

Kulttuuri Kulttuuripalvelut koordinoi ja tuottaa erilaisia kulttuuripalveluja /tapahtumia yhdessä eri hallintokuntien kesken ja yhteistyössä alueen muiden kulttuuritoimijoiden sekä yhdistysten kanssa. Lisäksi tuetaan yhteistyön kautta erilaisia toimijoita. Kansalaisopiston ja musiikkiopiston toiminnot ostopalveluna.

Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Keskeisenä tavoitteena saada kulttuurikasvatussuunnitelmaan liittyvät toiminnot toteutukseen , jotka koskevat ala- ja yläkouluja sekä osaksi varhaiskasvatusta. Pystytään tarjoamaan monipuolista kulttuuritarjontaa kaiken ikäisille.

Kulttuurin palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Kulttuuripalvelujen järjestäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä ja sitä säätelee 1.3.2019 voimaan tullut laki kuntien kulttuuritoiminna. Kulttuuripalvelut koordinoivat ja tuottavat erilaisia kulttuuripalveluja/tapahtumia yhdessä eri hallintokuntien kanssa ja yhteistyössä alueen muiden kulttuuritoimijoiden sekä erilaisten yhdistysten kesken.

RAMPPIKUUME-Valtakunnalliset nuorisoteatteripäivät toimikuntaan ja Hörhiäisviikko tapahtuman suunnittelu työryhmään osallisena toteutettiin tapahtumat joka vuotiseen tapaan. Lisäksi järjestettiin yläasteen oppilaille kaksi teatteria esitystä liittyen kulttuurikasvatus suunnitelmaan ja koko perheen Jokeri Pokeri Box juhla-kiertue. Osallistuttiin Taidekoulun ensimmäisen vuosikurssin Taideprojektien esittelyyn ja arviointiin.

Kulttuurikasvatussuunnitelma vuosille 2023-2024 hyväksyttiin Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa sekä Sivistyslautakunnassa marraskuussa. Toteutukset ovat lähteneet käyntiin.

Osallistuttiin mm.Satakuntaliiton kuntien kulttuurivastaavien ryhmään,Taikusydän Satakunta ja Kuntaliiton verkostoon/ koulutuksiin sekä Ilon ja valon Satakunnan suunnittelu ryhmään.

Kansalaisopiston palveluita ostettiin Petäjä-Opistolta Sasky koulutuskuntayhtymästä. Musiikkiopiston palvelut ostettiin Kankaanpään opistolta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen: Pystyttiin toteuttamaan toimintoja lähes normaalisti suunnitelmien mukaan.

Kirjasto Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin ja uudistuihin aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin. Se edistää lukemista, tarjoaa tietopalvelua, tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjasto edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Vahvistetaan entisestään kirjaston roolia kunnan hyvinvointia edistävässä toiminnassa. Tarjotaan mahdollisuuksia erilaisiin aktiviteetteihin, joilla mielekästä vapaa-aikaa voi viettää. Jatketaan luku- ja digitaitojen vahvistamista. Jatketaan yhteistyön syventämistä eri kouluasteiden ja varhaiskasvatuksen kanssa. Tarjotaan kirjasto alustana monipuoliselle toiminnalle, jolla voidaan edistää niin kulttuurisia kuin osallisuuteen liittyviä tarpeita, ml. kotouttamistoiminta. Kehitetään uusia kokeiluja ja yhteistyötapoja uuden hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Kuntien yhteisen e-kirjaston käyttöönoton valmistelu.

Kirjaston palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Kirjastolain (2016) mukaan kunnan tehtävänä on yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen. Kirjastolaisaa määritellään myös kirjaston monipuoliset tehtävät. Kankaanpään kaupunginkirjasto on osa Satakirjastot-kirjastokimppaa, jolla on yhteiset kirjastojärjestelmä ja verkkokirjasto sekä yhteiset käyttöönsäannot kaikkien Satakunnan kirjastojen kanssa. Sekä Satakunnan että Varsinais-Suomen kuntien kirjastojen alueellista kehittämistehtävää hoitaa Turun kaupunginkirjasto.

Pääkirjastossa ja Honkajoen kirjastossa käyntien yhteismäärä 75 693 kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna lähes 33 %. Nyt päästiin reippaasti yli jopa koronaa edeltävän vuoden 2019 tason. Vuoden 2023 kokonaislainaus 184 306 lainaa kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna n. 6 %, lähes samaan kuin koronaa edeltävänä vuonna. Pääkirjaston 69 109 fyysistä käyntiä oli suurin 10 vuoteen.

Lainausoikeuttaan käyttäneitä Kankaanpään kirjastoissa v. 2023 oli 3 158 eli 25,2 % asukasluvusta. Määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna reilun prosenttiyksikön mutta on vielä muutaman prosenttiyksikön päässä koronaa edeltävästä vuodesta. Pääkirjastolla ja Honkajoen kirjastolla on paljon yhteisiä asiakkaita eli myös kuntaliitos on pienentänyt kunnan osalta tätä kirjastonkäytön mittarilukua.

Eniten lainattiin jälleen lasten ja nuorten kaunokirjallisuutta, 66 502 lainaa, ja aikuisten tietokirjoja, 44 446 lainaa. Poistoja tehtiin vuoden aikana molemmissa kirjastoissa yhteensä 7 275, mikä on tavoitteen mukaisesti reilusti yli kirjastoihin vuoden aikana hankitun aineiston määrän, 4 241 kpl. Satakirjastoilla on yhteinen sähköisen aineiston kokoelma. Suosituimpia ovat etäkäyttöinen aikakauslehtipalvelu eMagz, kirjastoissa käytettävä sanomalehtipalvelu ePress sekä e-äänikirjapalvelu. Vuoden aikana osallistuttiin kansallisen e-kirjaston valmisteluun.

Kirjastot järjestivät päävastuullisena 31 tapahtumaa sekä olivat mukana 26 kertaa muiden toimijoiden järjestämässä tapahtumissa kirjaston ulkopuolella: kirjailijavierailuita, nukketeatteria, aamunavauksia yläkoululle, välituntiparkkia, pop up -kirjastoja, pehmolelujen yökyläilyä, vierailuja muisti- tai perhekahvilassa, digitikkipäivää, Lounais-Suomen kirjastojen yhteinen Kuntapäätäjät kylään kirjastoon -kampanja. Käyttäjäkoulutuksia oli yhteensä 46 ja näytellyitä 16. Pääkirjastossa oli ukrainalainen kieliharjoittelija, joka osallistui myös kirjastonkäytön opetukseen ja vinkkaukseen ukrainalaisille heidän omalla kielellään sekä oli mukana järjestämässä monikielisiä satutunteja. Lukutaitotyötä entisestään vahvistava koulun ja kirjaston välinen yhteistyösopimus hyväksyttiin lautakunnissa marraskuussa.

Sekä pääkirjastossa että Honkajoen kirjastossa aloitettiin omatoimikäyttö 9. helmikuuta. Omatoimiaika on palveluaikojen lisäksi joka päivä klo 7-21. Mahdollisuus omatoimiseen kirjaston käyttöön otettiin kunnassa hyvin vastaan, kirjautumisia vajaan vuoden aikana oli Honkajoella 1 203 ja pääkirjastossa 6 146.

Kirjaston aulaan ja viereiseen lasikkoon perustettiin helmikuussa näyttelytila ja näyttelytoiminta alkoi heti. Yleisöehdotuksena nimeksi valikoitui Galleria Hetki. Yhteistyössä oli vahvasti mukana kuntakuvataiteilija Mira Piitulainen.

Honkajoen kirjastoon asennettiin alkuvuodesta uusi asiakaspalvelupöytä. Pääkirjastolle hankittiin toukokuussa siirrettävä Smartblock-työskentelytila, joka yleisöehdotuksena sai nimen Pakina.

Pääkirjastossa työskenteli v. 2023 aikana seitsemän viran- tai toimenhaltijaa, Honkajoen lähikirjastossa yksi. Uusi lasten- ja nuorten kirjastotyöstä vastaava kirjastopedagogi valittiin vuoden alussa. Vapautuneeseen kirjastovirkailijan tehtävään ei myönnetty täytlö lupaa, joten lokakuun alusta alkaen pääkirjaston henkilökunta väheni yhdellä. Tilannetta sopeutettiin palveluajaksuistuksilla lauantaisin sekä torstai- ja perjantai-iltaisin. Lisäksi kirjaston viestintään saatiin hieman uuden auditorionhoitajan työpanosta. Erilaisilla työllistymisen edistämisen- tai työssöppimisjaksoilla vuoden aikana kirjastoissa oli yhteensä 9 henkilöä, 1,16 htv.

Vuoden aikana vahvistettiin omaa osaamista erilaisissa webinaareissa ja etäkoulutuksissa sekä osallistuttiin joukolla Lounais-Suomen kirjastopäivään, joka pidettiin tällä kertaa Kankaanpäässä ja jonka järjestelyissä Kankaanpään kirjastolla oli vahva rooli. Kirjasto tiedotti aktiivisesti ja ajantasaisesti toiminnastaan verkkosivuillaan, Facebookissa, Instagramissa sekä Kankaanpään Seudun kaupungin ilmoituksessa. Yhteistyötä tehtiin Satakunnan ja Varsinais-Suomen kirjastojen lisäksi mm. oman kunnan varhaiskasvatuksen, koulujen ja musiikkiopiston sekä Europe Direct Pohjois-Satakunnan kanssa.

Tulosityksikön talousarvion toimintatuottojen toteuma 129,71 %: ylitystä selittää palkkatuki. Toimintakatteen toteuma 100,73 %: ylitystä selittävät pääosin ennakoidut palkkakulut.

Museo Museon tehtävänä on ylläpitää ja vahvistaa Kankaanpään kulttuurin, historian ja ympäristön tuntemusta. Museo edistää kulttuuriperintöä ja taidetta koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä kulttuuriperintöä tuleville sukupolville. Museo harjoittaa ja edistää tutkimusta, tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa. Museo vastaa esine-, valokuva- ja taidekokoelmista.

Tilaratkaisujen edistäminen; tarveselvityksen käynnistäminen. Kokoelmanhallinta-järjestelmän uusimisen vaihtoehtojen selvittäminen. Kulttuurikasvatussuunnitelman valmistelu ja käyttöönotto. Yhteistyö-tapojen kehittäminen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Vuosittaisen vaihtuvan näyttelyn toteuttaminen. Taidekehän kehittäminen.

Museon palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Kankaanpään kaupunginmuseon tehtävä on kerätä, tallentaa, tutkia ja esitellä kankaanpääläistä ja siihen oleellisesti liittyvää kulttuuriperintöä. Museo vastaa esine- ja valokuvakokoelmista sekä taidekokoelmista. Kankaanpään taide- ja kulttuuriperinnön tietopankkina museo tarjoaa aihealueisiin liittyvää asiantuntijapalvelua.

Museon toimipiste sijaitsee Niinisalossa, jossa ovat sekä näyttely-, kokoelmien säilytys- että työskentelytilat. Museon hoidossa on lisäksi Honkajoen kotiseutumuseon esinekokoelma Honkajoella, jota säilytetään ja esitellään Honkajoella lainaviljamakasiinissa.

Museossa työskenteli vuonna 2023 kaksi vakinaista viran- ja toimenhaltijaa; museonjohtaja ja museoamanuenssi. Lisäksi museon avoinnapidon tehtävissä työskenteli kaksi määräaikaisella tuntisopimuksella palkattua henkilöä museoapulaisten nimikkeellä. Honkajoen kotiseutumuseon avoinnapidon tehtävät hoidettiin vuonna 2023 osana museoapulaisten työtä. Museotoiminnan tukipalveluina rakennuksen huollosta vastaava henkilö on tilapalvelujen palveluksessa ja siistiä on ruoka- ja siivouspalveluiden kautta tuleva palvelu. Lisäresursseja museotoyöhön saatiin velvoitetyöllistetyt ja kuntoutuksessa olevan henkilön työpanoksista.

Kesäkaudella kesäkuun alusta elokuun loppuun museo oli avoinna joka päivä pl. juhannus, kesäkauden ulkopuolella viikonloppuisin pl. joulunpyhät. Honkajoen kotiseutumuseo oli avoinna yleisölle heinäkuun lauantaisin. Museon näyttelyt olivat avoinna yhteensä 168 päivänä. Museon kävijämäärien kehitys ei yltänyt ennalta arvioituun ja vuoden kävijämäärä jäi pandemiaa edeltävien vuosien keskimääräiselle tasolle; ryhmävierailujen osuus kävijöistä oli edelleen alhainen. Heinäkuussa museon asiakkaille toteutetun kävijäkyselyn tulokset olivat kuitenkin myönteiset yleisarvosanan oltua 8,7 asteikolla 1-10.

Vuonna 2023 museon tuottama näyttely esitteli Lauri Räikkeen tekemää taidelahjoitusta Kankaanpään kaupungille; Kaksin yksin Kauko ja Sinikka Räikkeen teoksia ja taiteilijaelämää. Näyttelyn toteuttamisen rinnalla tehtiin suuri työ kymmeniä teoksia käsittelevän lahjoitusserän teosten puhdistamisessa, tunnistamisessa, valokuvaamisessa ja luetteloinnissa sekä yhdistämisessä mahdollisiin rinnakaisteoksiin.

Vanhat Walokuvat -muisteluryhmä kokoontui kahdeksan kertaa osana Petäjä-opiston ohjelmaa. Museomanuenssin päivystysiltoja jatkettiin, ne tarjosivat kankaanpäälaisille mahdollisuuden löytää tietoa museon kokoelmista. Museolla järjestettiin teemallisia yleisökieroksia ja Hörhiäisten yhteydessä museo mahdollisti vapaapääsyisen osallistumisen kuvataiteilijan vetämille kuuntelukävelyille. Yhteistyössä Niinisalon kyläyhdistyksen kanssa toteutettiin kaksi pääsymaksutonta koko perheen tapahtumaa. Taidekehän kehittämiseen puolesta työskentelevä, museonjohtajan vetämä taidekehätyöryhmä kokoontui toimintavuoden aikana säännöllisesti. Kulttuurikasvatussuunnitelman museosäiltöihin liittyviä yksityiskohtia viimeisteltiin museon ja koulun välisenä yhteistyönä.

Museo tekee säännöllistä ja aktiivista tiedottamista eri kanavien kautta; Facebook, kaupungin verkkosivut ja medialle suunnatut tiedotteet. Digitaalisuutta hyödynnettiin museossa perinteisten toimintamallien rinnalla. Suurin osa museolle tulevista tietopalvelupyynnöistä tapahtuu sähköisten kanavien kautta. Museon keskeisin digitaalinen työväline on kokoelmanhallintajärjestelmä. Käytössä olevan järjestelmän ylläpito on päättynyt ja tilalle tarvitaan uusi. Järjestelmästä toiseen siirryttäessä suurin kustannuserä tulee olemaan migraatio, jolle vuoden 2023 syksyllä saatiin alustava hinta-arvio.

Museo on mukana valtakunnallisessa TAKO-yhteistyössä, jossa Kankaanpään vastuualueina ovat kenkäteollisuuden ja sen tuotteiden, vaatetusteollisuuden (Reima) ja taidekoulutuksen SAMK/kuvataiteen tallentaminen. Vuosittain, osana tallennustyötä, museonjohtaja haastattelee Kankaanpään taidekoulun 1.vuosikurssin opiskelijat. Museon henkilökunta toteuttaa lisäksi aktiivista yhteistyötä yli kuntarajojen toimien yhteistyöryhmissä ja hankkeissa.

Museotoiminnan keskeisiä kehityskohteita ovat sijainnista ja peruskuntoisen rakennuksen puutteista johtuen saavutettavuus, esteettömyys, säilytystilat, terveellisyys ja turvallisuus. Vuodelle 2023 museo esitti tilatarvetyöryhmän muodostamista. Se ei toteutunut; valmistelun nähtiin mahdollisena jatkaa virkamiestyönä. Sijainniltaan saavutettavampien, museotoimintaan soveltuvien tilojen etsintää on jatkettu, mutta sopivaa, kustannustehokasta tilaa ei ole löytynyt.

Museon kokoelmia kartutettiin aiempien vuosien tavoin pääosin lahjoituksin. Kauko ja Sinikka Räikkeen taidekokoelma karttui merkittävästi, kun Lauri Räikkeen tekemä teoslahjoitus; 82 teosta, saatiin luetteloitua kokoelmanhallintajärjestelmään. Kankaanpään Taideyhdistys ry. deponoi kaupungin taidekokoelmaan 19 teosta. Valokuvakokoelma karttui lähes 1400 kuvalla, esineitä vastaanotettiin 17. Myös museon arkisto ja kirjasto karttuivat vuoden aikana.

Vuoden 2023 talous oli museon osalta positiivinen, tuloksen oltua 93,98% talousarvion luvuista. Museo kuuluu museoiden valtionosuuden piiriin. Vuonna 2023 museolle myönnetty valtionosuus oli kaksi henkilötyövuotta; 61.317 €.

Liikunta Liikuntapalveluiden tehtävänä on tuottaa seutukunnan ihmisille monipuolisia liikunta- ja terveyttä edistäviä palveluja. Liikuntatoimi tarjoaa palveluja myös yli kuntarajojen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Liikuntapalvelut luo edellytyksiä liikuntatoiminnalle, sen parissa tapahtuvalle seuratyölle sekä omaehtoiselle terveyttä edistävälle liikunnanharastamiselle. Liikuntapalvelut suunnittelee, kehittää ja kunnossapitää liikuntapaikkoja ja alueita sekä ohjaa niiden käyttöä tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Yhteistyön käynnistäminen hyvinvointialueelta tulevien eri sidosryhmien kanssa mm. liikuntapalveluissa erityinen huomio "nolla" liikkuihin ja liikunnan palveluketjun käyttöönotto osana tulevaa yhteistyötä. Uudistettujen tilojen ja toimintojen tehokas käyttöönotto. Olosuhteiden kehittäminen (maastopyöräilyreitit, harjoituskenttien valaistus, Kuninkaankäntien ampumarata)

Liikunnan palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Liikunta

Liikuntapalveluiden tehtävänä on tuottaa monipuolista liikuntaa ja terveyttä edistäviä palveluja ja tarjota niitä myös yli kuntarajojen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Liikuntapalvelut luovat edellytyksiä liikuntatoiminnalle ja sen parissa tapahtuvalle seuratyölle sekä omaehtoiselle terveyttä edistävälle liikunnan harrastamiselle.

Liikuntapalveluissa työskenteli v. 2023 8,5 vakinaista viran- ja toimenhaltijaa (hyvinvointi- ja liikuntakoordinaattori, 4,5 liikunnanohjaajainnivalvojaa, 1 liikuntapaikkamestari ja 2 liikunta-alueiden hoitajaa sekä useita määräaikaista työntekijöitä (sijaiset).

Liikunnanohjauksessa/uinninvalvonassa henkilöresurssi on 4,5, jolla kyetään täyttämään nykyiset tehtävät. Infopisteen työntekijät (3) siirtyivät takaisin liikuntapalveluille toimintavuoden aikana.

Liikuntakeskuksessa työskentelevät kiinteistöhoitajat kuuluivat tilapalvelujen sekä laitoshuoltajat siivospalvelujen alaisuuteen.

Liikuntakeskuksen aukiolopäiviä kertyi vuoden aikana 325. Liikuntapalveluiden tilat ja alueet on pidetty avoinna ja toimintakuntoisina seitsemänä päivänä viikossa. Toimintavuoden aikana liikuntapalvelut järjestivät 29 laajempaa tapahtumaa mm. uimakoulut, harrastemessut, liikuntahaasteet (haastepyröilyä, kävelyhaaste, vesijuoksuhaaste jne.) Vuoden suurin ponnistus oli valtakunnallinen Tenavaleiri henäkuun alussa. Leirille osallistui 1400–1500 pelajaa, n. 250 pelinjohtajaa / huoltajaa sekä noin 2000 kannustajaa. Tapahtuman talousvaikutus alueelle oli 1,3 m€.

Liikuntapalvelut ylläpitävät ja kehittävät olosuhteita, joilla mahdollistetaan kaikkien turvallinen liikkuminen kunnan ylläpitämässä liikuntapaikoissa. Tilojen käyttöaste on ollut korkealla tasolla uudistuneiden tilojen myötä: Uimahallin asiakasmäärä oli 63 559 asiakasta, jossa on kasvu edellisvuoteen verrattuna 15 %.

Muut tilat: Kuntosali-, painonnostosali 43735, Judo- ja painisali 14568, Nyrkkeily sali 14623, Palloiluhalli 56 844, Monitoimitila 15522, Jäähalli 54 835, Kuntosali Honkajoki 2198. Kaikkia liikuntatiloja ja alueita käyttävät liikuntapalveluiden lisäksi koulut, seurast, järjestöt/yhteisöt sekä yksityiset henkilöt.

Kankaanpään kaupunki on mukana harrastamisen Suomen mallissa. Kaikkien Kankaanpään koulujen 4.-6 luokan oppilaille on pystytty tarjoamaan mahdollisuus liian toiveharrastukseen ja jokaiselle koululle, 1.–9. luokkalaillle, vähintään yksi toivelistalta löytyvä harrastus. Eri harrastuksia on ollut tarjolla 24, ryhmiä 39. Harrastustoimintaan on osallistunut 250 lasta. Viikoittain harrastuksiin on osallistuttu 280–190 kertaa Hanketta vetää hankkeeseen palkattu hankekoordinaattori.

Kankaanpään kaupunki on ollut keväästä 2022 mukana voimaa vanhuuteen hankkeessa. Ikäinstituutin koulutuksissa on käynyt paikallisia senioreita. Hankkeen avulla pyritään saamaan ikäihmisistä vertaisohjaajiksi. Hanke kestää kolme vuotta, jonka aikana Ikäinstituutin koulutukset ovat kaupungille ilmaisia. Keväällä 2023 osallistuttiin Ikäinstituutin voimaa vanhuuteen-tutkimukseen. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää liikuntaharjoittelun vaikutuksia 75- vuotta täyttäneiden, toimintakyvytään heikentyneiden ikäihmisten toimintakykyyn ja hyvinvointiin. Kankaanpäässä tutkimukseen osallistui 12 henkilöä. Ryhmä kokoontui kerran viikossa. Ryhmäläisille tehtiin alussa ja lopussa SPBB-testit, joka soveltuu hyvin ikäihmisten kävelyn ja tasapainon arviointiin. Jokaisen henkilökohtaiset testitulokset paranivat kevään aikana.

Liikunnallinen elämäntapahanke käynnistyi Kankaanpäässä 3.4.2023. Hankkeen ajatus on löytää terveydenhuollon ammattilaisten kanssa yhteistyössä hyvin vähän tai ei lainkaan liikkuvat työikäiset Kankaanpäälaiset ja tarjota heille mahdollisuutta tavata maksutta liikuntaneuvoja, joka auttaa ja motivoi pääsemään liikkeelle. Liikuntaneuvoja auttaa osallistujia hoitamaan omaa terveyttään liikunnan ja tasapainoisen ravinnon kautta. Hankkeen piiriin kuului vuoden 2023 lopussa 70 liikuntaneuvonta asiakasta.

Liikuntapalvelut ovat luoneet matalankynnyksen tuotteita eri kohderyhmille mm. Senori ranneke yli 65-vuotialle ja erityisuimakortti. Seniorirannekkeen haltijoita on 99 kpl (5848 käyttökertaa) ja erityisuimakortin haltijoita 175 kpl (2235 käyttökertaa). Tuotteet on otettu hyvin vastaan ja ovat tärkeä osa ennaltaehkäisyä toimintakyvyn ylläpitämisessä.

Hämeenkanas on yksi Kankaanpään kaupungin vetovoimatekijöistä ja alueen olosuhteita (talvikunnossapitoa) seurattiin Sometecin kautta yli 1100 000 kertaa. Hämeenkanas MTB reittisuunnitelma ja opasteet ovat valmiina. Kankaanpään kaupunki odottaa, että metsähallitus päivittää Hämeenkanas virkitys- ja käyttösuunnitelman puolustusvoimien pyynnön mukaisesti. Reitistön saattaminen asiakkaiden käyttöön edellyttää vuorkasopimuksen laadintaa reitistöstä metsähallituksen kanssa.

Vanhusneuvosto kokoontui toimintavuoden aikana 8 kertaa. Vanhusneuvosto järjesti Seniorisummit 5.4.2023 sekä 17.11.2023. Kevään -23 aiheena oli kaupungin varautuminen/valmius kriisitilanteissa kuntalaisten näkökulmasta ja syksyn -23 aiheena oli hyvinvointialueen muutokset ja palveluiden järjestäminen. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä noin 200 henkilöä.

Liikuntapalvelut tekivät yhteistyötä eri sidosryhmien (hyvinvointialue, ympäristökunnat, seurat, hankkeet, AVI, puolustusvoimat, metsähallitus jne.) kanssa liittyen alueen ja toimintojen kehittämiseen ja tiedottivat toiminnastaan useiden sosiaalisen median kanavien kautta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen: Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen: Tulosityksikön toimintatuotot ylittivät 27 % arvioidusta ja menot ylittivät 1,2 % talousarviossa arvioiduista luvuista. Toimintakatteen toteuma oli 97,3 %.

Investointien ja alueiden kehittämisen osalta toteuma oli seuraava:

Kuninkaanlähteen a-rata – kesken
materiaalit hankittu ympäristölupaa varten
odotetaan pv:ltä käyttöoikeuden saamista, että voidaan käynnistää
ympäristölupamenettely)

Latujärsin traktoriin – toteutettu

Maastopyöräilyreittien kartat/opasteet – toteutettu

toteuttaminen kesken – liittyen 2. LOGR lausuntoon, jossa metsähallituksen tulee laatia ensin
uusi Hämeenkanas virkitys- ja käyttösuunnitelma

Urheilukentän varaston lämpöeristäminen – toteutettu

Harjoituskenttien valot - toteutettu

Nuoris Nuorisopalveluiden tehtävänä on toimintaan liittyvien palveluiden tuottaminen, tukeminen ja kehittäminen sekä toiminta nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi yhteistyössä monialaisten verkostojen kanssa. Tuetaan ja edistetään nuorten kasvua, hyvinvointia, osaamista ja osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, sekä vahvistetaan nuorten itsenäistymistä. Ehkäisevä päihdetyö ja etsivä nuorisotyö tukevat vahvasti nuoria ja nuoria aikuisia eri elämän vaiheiden tilanteissa.

Lisätään ja kehitetään kouluyhteistyötä yhteisten käytäntöjen yhtenäistämiseksi sekä molempipuolisen yhteydenpidon lisäämisellä. Nuorisotilatoinnassa pyritään lisäämään aukioloaikoja, teemapäiviä sekä ympäri vuoden toteutettavia toimintoja. Nuorisopassin käyttö mahdollisuuksien monipuolistaminen. Yhteistyötapojen kehittäminen uuden hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

Nuorisori palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Nuorisori palveluiden tehtävänä on yleisesti nuorisori palveluiden tuottaminen, tukeminen ja kehittäminen sekä toiminta nuorten syrjäytyminen ehkäisemiseksi yhteistyössä eri tahojen kanssa (mm. koulut, TE-toimisto, työpajat, sosiaalityö, lastensuojelu, poliisi), tukea nuorten kasvua ja omaehtoista toimintaa, edistää nuorten hyvinvointia, osaamista ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vahvistaa nuorten itsenäistymistä. Nuorisori palveluiden tehtävänä on myös järjestää nuorille suunnattuja tapahtumia ja tilaisuuksia.

Nuorisori palveluissa työskentelee 3 nuorisoriyöntekijää ja 1 nuorisori-ohjaaja, jotka osaksi työskentelevät keskustan nuorisotila Ketun Golossa ja Honkajoen nuorisotilalla. Lisäksi Pohjanlinnan koulun kanssa toteutettavan Koulunuorisoriyö hankkeen kautta palkattu koulunuorisoriyöntekijä työskentelee myös osaksi nuorisotiloilla. Etsivässä nuorisoriyössä työskentelee 2 yksilöohjaajaa.

Ehkäisevän päihdetyön tehtävänä on ehkäistä ja vähentää päihteiden käyttöä vaikuttamalla saatavuuteen, tietoihin ja asenteisiin, käyttötapoihin sekä ongelmakäyttöä synnyttäviin olosuhteisiin ja sitä tukevaan kulttuuriin. Erityisen tärkeää on moniammatillinen verkostoyhteistyö eri viranomais tahojen kesken sekä koulujen kanssa tehtävä yhteistyö. Nuorisori palveluiden työntekijät ovat käyneet ehkäisevän päihdetyön koulutuksia kuten Omin jaloin- toimintamalli sekä Valomerkki-koulutus.

Etsivä nuorisoriyö on erityisnuorisoriyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisoriyö etsii yhdessä nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut. Nuorisoriyön tarkoituksena on tukea nuoria erilaisissa elämään liittyvissä ongelmatilanteissa. Etsivä nuorisoriyö tekee seutukunnallista etsivää nuorisoriyötä, johon kuuluu Kankaanpään lisäksi Karvia, Jämijärvi, Siikainen ja Pomarkku. Työn kohderyhmänä ovat 16-29-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset.

Vuonna 2023 asiakkuuksia oli yht.77. Tärkeänä työnä myös toteutetaan Aikailätoimintaa

Puolustusvoimien, Siviilipalvelu-keskuksen ja lähikuntien kanssa osallistuen joka syksy kutsuntailaisuuksiin. Tänä vuonna yksilöohjaajat haastattelivat 112 nuorta miestä.

Etsivällä nuorisoriyöllä oli käytössä laajat somekanavat. Työhön kuului myös ruokakassien jakoa asiakkaille. Lisäksi he saivat lahjakortteja, joita oli lahjoittanut Pohjois-Satakunnan seutuverkko ja yksityiset henkilöt. Etsivään nuorisoriyöhön haettiin OKM:n vuosittaista palkka avustusta ja sitä saatiin 58 000 euroa.

Nuorisotiloilla järjestetään erilaista vapaa-ajantoimintaa sekä teemapäiviä. Keskustan tiloja käyttävät myös aamupäivisin eläkeläisryhmät, viikonloppuisin yhdistykset. Sosiaalinen media on edelleen vahvasti käytössä virtuaalisena nuorisotilana, jonka kautta nuorilla, jotka eivät tule nuorisotilalle on mahdollisuus keskustella sekä tavata toisiaan ja työntekijöitä. Kankaanpään keskustan nuorisotilassa kävijämäärät ja tapahtumiin osallistujien määrät olivat v.2023 yhteensä 7628 ja Honkajoen nuorisotilan osalta 2172. Nuorisotilojen aukiolopäivät olivat keskustan nuorisotilassa 182 (v.2022 125) päivää ja Honkajoen nuorisotilassa 119 päivää. Kävijämäärien ja aukiolopäivien kasvuun vaikutti vahvasti, että saimme yhden nuorisoriyöntekijän toimen lisää ja nuorisori-ohjaajan osa aikainen työ on muutettu kokoaikaiseksi.

Lasten- ja nuorten leirejä järjestettiin kesällä kolme kesä- ja heinäkuulla : Jyllin leirikeskuksessa (lastenleiri 7-10 vuotiaat) ja Luovantoiminnan leirit keskustan nuorisotilassa (7-10 vuotiaat ja 11-13 vuotiaat). Lisäksi järjestettiin retkiä, yökahvila toimintaa, koulujen tutustumiskäyntejä, discoja, kouluparkki ja välitunti toimintaa.

Nuorisori palveluilta on edustus myös oppilashuollon ohjausryhmässä sekä ehkäisevän päihdetyön työryhmässä. Lisäksi nuorisoriyöntekijä toimii ehkäisevän päihdetyön yhteyshenkilönä Kankaanpäässä. Yhteistyöverkostot kokoontuivat säännöllisesti vuoden 2023 aikana mm. Satakunnan nuorisotoimien sekä etsivän nuorisoriyön esimies sekä työntekijä ryhmät, nuorten monialainen ohjaus- ja palveluverkosto ja Aikuiskoulutussäätiön alainen Valtti-työpajan toimikunta.

Nuorisori valtuusto kokousti v.2023 10 kertaa. Uuden nuorisori valtuuston järjestäytymiskokous pidettiin 10.10 ja siinä on jäseniä yht.15. Nuorisori valtuuston aloitteesta nuorisotilan pihaan tehtiin koriskenttä. Toiminnallisten tavoitteiden toteuttaminen: Toimintakauden aikana päästiin tavoitteisiin hyvin, johtuen mm. työntekijä resurssien lisäyksellä sekä toisen nuorisotilan toiminnasta.